

Einar A. Størkersen
Institutt for pedagogikk og lærerutdanning
Det samfunnsvitenskapelige fakultet
Universitetet i Tromsø

Vurdering av læring

Sammendrag av innledning ved regional konferanse for grunnpoplæringen
Tromsø 17.04. 2007

Innledning

Læreplaner er normative dokument som er uttrykk for det pedagogiske program samfunnet pålegger skolene å gjennomføre (Se lysbilde 12). Vurdering er en kvalitativ bedømming av noe og pedagogisk vurdering er ut fra det en vurdering av resultatet av et program for opplæring (Franke-Wikberg og Lundgren 1990). Vurdering dreier seg om relasjonen mellom et forventet resultat (mål) og det erfarne resultat (ibidem).

Franke-Wikberg og Lundgren (1990) setter opp fire grunnleggende spørsmål som avgjørende for hvordan vurderingen utføres:

1. Hva skal vurderes
2. Hvilket formål og for hvem skjer vurderingen?
3. Hvordan skal vurderingen skje?
4. Hvem utfører vurderingen?

Hvilke svar en gir og de forskjellige kombinasjoner av svar en gir på disse spørsmålene, gir operasjonelle svar på hva pedagogisk vurdering er. Vurderinga kan ha to fokus, individ og program. Reglene for vurdering finnes nedfelt i Forskrift til opplæringslova i kapittel 2 omhandler programvurdering og kapitlene 3 og 4 individvurdering.

Individvurdering

Vurderinga må gå inn i et pedagogisk hele (Se lysbilde 4). Kunnskapsløftet er en målorientert læreplan og med ansvar for skolen og lærerne til å tilrettelegge læringsopplegg som skal vi elevene den forventede kompetansen fastsatt i læreplanene. Siktemålet med opplæringa er å utvikle en bred og sammensatt kompetanse hos elevene. Dette gir ulike måltyper som gir ulike arbeidsmåter og dette igjen gir føringer for hvordan vurdering og tilbakemelding bør skje. Elevene har ulike forutsetninger og må få innsikt i hva målene er, begrunnelsen for målene, hvordan de kan arbeide for å nå dem, kriterier for graden av måloppnåelse og hvordan vurderinga skal skje. Dette vil gi elevene mulighet for å vurdere sitt eget arbeid.

Hovedsiktemålet med elevvurderinga er å hjelpe elevene til bedre læring (Se lysbilde 5). Denne delen av vurderinga framtrer som underveisvurdering som skal uttrykke elevenes faktiske kompetanse i forhold til ett eller flere mål slik det viser seg i arbeid eller produkter og videre gi eleven veiledning i hva hun/han kan gjøre for å få et bedre læringsresultat. Elevvurderinga vil også gi kunnskap som kan benyttes i programvurdering lokalt på skolen og nasjonalt.

Programvurdering

Med programvurdering ønsker en å se om programmet fører til de forventede resultater samlet sett. I dette inngår å studere selve programmet og rammene for opplæringa, den faktiske

pedagogiske prosessen og de resultater programmet gir for elevene. Programvurdering kan skje i regi av den enkelte skole, skoleeier eller nasjonale organ (Se lysbilde 13).

Vurdering i den enkelte skole

Elevene har rett til vurdering og lærerne plikt til både å gi elevene vurdering og legge til rette for elevenes egenvurdering og medvurdering elevene i mellom. Rektor har et overordnet ansvar for å organisere, utvikle og kontrollere den totale pedagogiske virksomheten ved skolen, herunder også vurdering, i samsvar med de føringer som er gitt nasjonalt og lokalt (Se lysbilde 9). I dette inngår å utvikle en vurderingskultur ut fra en samlet pedagogisk plattform for skolen.